

**การควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และการบริหาร
จัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านพัสดุ
ของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม**

**Internal control in accordance with the COSO framework and risk management
affecting the performance of the procurement operations of the personnel of the
Office of the Judiciary**

สถิตาภรณ์ หยงสตาร์¹ และกิตตินาถ นุ่นทอง²

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปริมาณนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และปัจจัยการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรมตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม จำนวน 425 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และปัจจัยการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรมส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม มีอิทธิพลร้อยละ 63 คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง มีค่าเท่ากับ 0.289 ($t = 5.945$, $p < 0.001$) และความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ มีค่าเท่ากับ 0.271 ($t = 70259$, $p < 0.001$) ตามลำดับ

คำสำคัญ: การควบคุมภายใน, การบริหารจัดการความเสี่ยง

¹ โครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสำหรับผู้บริหาร, คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง; Master of Business Administration for Executive Program, Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University; Email: 66141220016@ru.ac.th

² สาขาธุรกิจระหว่างประเทศ, คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง; Department of International Business, Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University; Email: Kittinart.n@ru.ac.th

ABSTRACT

This quantitative research aims to examine the internal control factors based on the Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) framework and risk management factors based on the risk management guidelines of the Office of the Judiciary that influence the efficiency of procurement operations among personnel within the Office of the Judiciary. The research instrument utilized was a questionnaire. The sample group consisted of 425 personnel from the Office of the Judiciary, selected through simple random sampling. Descriptive statistical analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation, while inferential statistical analysis involved Pearson's correlation coefficient and multiple regression analysis.

The research findings revealed that internal control factors under the COSO framework and risk management factors according to the risk management guidelines of the Office of the Judiciary positively influenced the efficiency of legal, regulatory, and policy compliance in procurement operations among judiciary personnel. These factors accounted for 63% of the variance in performance efficiency. Specifically, risk assessment had a standardized coefficient of 0.289 ($t = 5.945$, $p < 0.001$), and strategic risk had a standardized coefficient of 0.271 ($t = 7.259$, $p < 0.001$), respectively.

Keywords: Internal Control, Risk Management

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานศาลยุติธรรมตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยนำมาเป็นเครื่องมือเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการควบคุมภายในและบริหารจัดการความเสี่ยงให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร สามารถลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม จากข้อมูลสถิติการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรายหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - พ.ศ. 2567 ย้อนหลัง 5 ปี พบว่า ตัวชี้วัดย่อยการจัดซื้อจัดจ้าง ได้แก่ ประเด็นการจัดซื้อจัด

จ้างหรือการจัดหาพัสดุ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีคะแนนเพียง 75 ทำให้หน่วยงานต้องปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการตามแบบวัด (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) โดยควรส่งเสริมกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วมทั่วทั้งองค์กร มีการกำกับติดตามและรายงานผลต่อผู้บริหารหรือคณะทำงานอย่างสม่ำเสมอ และจัดทำมาตรการให้ขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และปัจจัยการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรมที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรมตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO)

นิยามศัพท์

1. การควบคุมภายใน หมายถึง นโยบาย มาตรการหรือกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรสามารถยอมรับได้
2. การบริหารจัดการความเสี่ยง หมายถึง การบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กรและสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับ
3. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง การทำงานที่มีการใช้ทรัพยากร การบริหาร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมุ่งพัฒนาความสามารถของบุคลากรและองค์กร

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษา 1. การควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) ปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารในองค์กร และการติดตามและประเมินผล 2. การบริหารความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม ความเสี่ยง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และ 3. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรมตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) 5 ด้าน ได้แก่ บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ความรวดเร็วทันตามกำหนดเวลา การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ความเชื่อถือของรายงานทางการเงิน และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรมใช้ระยะเวลาตั้งแต่เดือนเมษายนถึงมิถุนายน พ.ศ. 2568

แนวคิดทฤษฎีและการทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO)

COSO ย่อมาจาก Committee of Sponsoring the Treadway Commission เป็นคณะทำงานที่ก่อตั้งขึ้นโดยคณะกรรมการของประเทศสหรัฐอเมริกา (Treadway Commission) การควบคุม (Control) ความหมายตามกรอบการควบคุมภายในของโคโซ (COSO) หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนการทำงานที่เป็นผลมาจากการออกแบบโดยคณะกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคลากรอื่น ๆ ขององค์กร เพื่อก่อให้เกิดความมั่นใจได้อย่างสมเหตุสมผลว่าองค์กรจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน (Operations) การรายงาน (Reporting) และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ (Compliance) โดยกำหนดให้การควบคุมภายในมีองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) ประกอบด้วย 5 หลักการ
2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ประกอบด้วย 4 หลักการ
3. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) ประกอบด้วย 3 หลักการ
4. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) ประกอบด้วย 3 หลักการ
- และ 5. กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities) ประกอบด้วย 2 หลักการ

การควบคุมภายในของสำนักงานศาลยุติธรรมตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำระบบการควบคุมภายในให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานที่องค์กร โดยให้มีการดำเนินการตามมาตรฐานที่กำหนด มีการประเมินผลการควบคุมภายใน รวมทั้งให้มีการรายงานผล ซึ่งตามแนวทางดังกล่าวฯ สำนักงานศาลยุติธรรมต้องดำเนินการในส่วนที่สำคัญตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1. ประกาศนโยบายการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของสำนักงานศาลยุติธรรม 2. กฏบัตรคณะกรรมการการควบคุมภายในของสำนักงานศาลยุติธรรม (Internal Control Committee of the Office of the Court of Justice) 3. แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมภายในของสำนักงานศาลยุติธรรม ทำหน้ากำหนดแนวทางการประเมินผลการควบคุมภายในในภาพรวมของสำนักงานศาลยุติธรรม

ดังนั้น การควบคุมภายใน หมายถึง กระบวนการที่ออกแบบและดำเนินการโดยผู้บริหารและบุคลากรในองค์กร เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในการบรรลุเป้าหมาย โดยนำการควบคุมภายในแทรกในขั้นตอนปฏิบัติงานปกติ ทำเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่องให้เหมาะสมกับโครงสร้าง ภารกิจขององค์กร และต้องได้รับความร่วมมือของบุคลากรทุกคนในองค์กร

2. แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

2.1 แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ในการจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงตาม

มาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามมาตรา 79 ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานมีประสิทธิภาพ

หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

1. กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย หลักการ 8 ประการ ดังนี้ 1) การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร 2) ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง 3) การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร 4) การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง 5) การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย 6) การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และการตัดสินใจ 7) การใช้ข้อมูลสารสนเทศ และ 8) การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Routine Processes) ประกอบด้วย 7 กระบวนการ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์องค์กร 2) การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง 3) การระบุความเสี่ยง 4) การประเมินความเสี่ยง 5) การตอบสนองความเสี่ยง 6) การติดตามและทบทวน และ 7) การสื่อสารและการรายงาน

2.2 แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานและการบริหารงาน ได้แก่

2.2.1 นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย

1. นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม ได้แก่ นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง การบริหารจัดการ การประชาสัมพันธ์ การติดตามประเมินผล การนำเทคโนโลยีมาใช้ และการวางระบบเชิงป้องกัน

2. แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม ได้แก่ กำหนดวิธีบริหารจัดการความเสี่ยงกลาง จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงในทุกระดับ ผู้บริหารมีหน้าที่บริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จัดทำสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร กำหนดวิธีการรายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดทำขึ้นมาใช้ และทบทวนและปรับปรุงการดำเนินงานตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

3. โครงสร้างระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับองค์กร ระดับภาค และระดับหน่วยงาน

4. คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม และกฎบัตรคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม

5. กรอบระยะเวลาดำเนินงานในการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม

2.2.2 กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม ประกอบด้วย

1. การระบุความเสี่ยง 4 ประเภท ได้แก่ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) ความเสี่ยงด้านการดำเนินการ (Operation Risk: O) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) และ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ (Compliance Risk: C)

2. ประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยง

3. จัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดมาตรการ หรือแผนปฏิบัติการในการจัดการ และควบคุมความเสี่ยงที่สูงและสูงมากให้ลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

4. รายงานและติดตามผล เพื่อติดตามผลการจัดความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยงหรือไม่

5. ประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้สำนักงานศาลยุติธรรมมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการดำเนินงาน

6. ทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงในทุกชั้นตอน

7. กรอบบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วยหลักการ 8 ประการ ดังนี้ 1) ต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร 2) ผู้บริหารระดับสูงในการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม 3) การสร้างและรักษาบุคลากร และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร ให้มีพฤติกรรมตระหนักถึงความเสี่ยง 4) การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างชัดเจนและเหมาะสม 5) การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย 6) การกำหนดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ สอดคล้องกับพันธกิจตามกฎหมาย และหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน 7) การใช้ข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ในการบริหารจัดการความเสี่ยง และ 8) การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น การบริหารจัดการความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการเชิงรุกที่องค์กรใช้ระบุ วิเคราะห์ และตอบสนองต่อความเสี่ยงที่อาจกระทบต่อการดำเนินงาน โดยมุ่งลดผลกระทบจากความไม่แน่นอนและสนับสนุนสู่ความยั่งยืน

3. แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

มติคณะรัฐมนตรีในการประชุม เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2548 เห็นชอบให้การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐใช้เป็นเครื่องมือผลักดันให้การพัฒนากระบวนการมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งประสิทธิภาพในการทำงาน ถือเป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้มีขีดความสามารถเพิ่มมากขึ้น

COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) เป็นกรอบแนวคิดที่ออกแบบมาเพื่อช่วยองค์กรบริหารจัดการความเสี่ยงและเพิ่มประสิทธิภาพผ่านการควบคุมภายใน โดยมุ่งเน้น 3 วัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

1. ด้านการดำเนินงาน (Operations) การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพช่วยให้องค์กรตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียได้ดีขึ้น เช่น ผู้บริหาร พนักงาน คู่ค้า หรือประชาชน ประกอบด้วย 1) บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร สามารถดำเนินการให้สอดคล้องและสนับสนุนเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ขององค์กร 2) ความรวดเร็วทันตามกำหนดเวลา สามารถดำเนินงานหรือส่งมอบผลลัพธ์ภายในกรอบเวลาที่กำหนด 3) การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า บริหารทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและลดการสูญเสีย

2. การรายงาน (Reporting) ความเชื่อถือของรายงานทางการเงิน โดยข้อมูลทางการเงินต้องถูกต้อง โปร่งใส ทันเวลา และน่าเชื่อถือ ช่วยป้องกันความผิดพลาด การฉ้อโกง หรือบิดเบือนข้อมูลเหมาะสำหรับนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ตัดสินใจของผู้บริหาร

3. การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ (Compliance) มิให้เกิดผลเสียหายจากการละเว้นการปฏิบัติ สร้างความไว้วางใจ รักษาภาพลักษณ์ และความยั่งยืนให้องค์กร

แผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม พ.ศ. 2565 – 2568 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2568 เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานและพัฒนาศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ (TRUST) ได้แก่ 1) เชื่อมมั่นศรัทธาการอำนวยความยุติธรรม (Trusted Justice) 2) เชื่อถือในระดับสากล (Reliability) 3) การดำเนินงานอันเป็นมาตรฐานไปในทิศทางเดียวกัน (Uniformity) 4) พัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainability) และ 5) เปลี่ยนผ่านสู่อนาคต (Transformation)

ดังนั้น ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการทำงานหรือดำเนินการบางอย่างให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และสูญเสียน้อยที่สุด หรือการได้มาซึ่งผลลัพธ์สูงสุดจากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน อาทิเช่น น้ำผึ้ง เรืองสุวรรณ (2562) ได้ศึกษาผลของการควบคุมภายในที่มีต่อประสิทธิภาพการใช้งานด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชี ของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ พบว่า การควบคุมภายในด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุมมีผลต่อประสิทธิภาพการใช้งานด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชี คือมีการกำหนดมอบหมายและจำกัดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม เบญญาภา วงศ์ทองแก้ว (2565) ได้ศึกษาการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และการจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของบุคลากรหน่วยงานของรัฐในภาคเหนือตอนล่าง พบว่า การควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และการจัดการความเสี่ยงที่ส่งผล

ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรหน่วยงานของรัฐในภาคเหนือตอนล่าง คือ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการเงิน และความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน ตามลำดับ ซึ่งส่งผลเชิงบวกและช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพเกี่ยวกับการควบคุมภายในและการจัดการความเสี่ยงให้มีความแข็งแกร่งมากขึ้น เนตรนภา เกียรติธำรงกิจ (2565) ได้ศึกษาระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการเงินและบัญชี ในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า การควบคุมภายในด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมให้ความสำคัญกับการยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและจริยธรรม และการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใส ตรวจสอบได้ของการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอน อัมพร ดวงเกต (2566) ได้ศึกษาการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ ของมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินมีความสำคัญกับความถูกต้อง ครบถ้วน ของหลักฐานและรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง El Junusi (2563) ได้ศึกษาการควบคุมภายในตามหลัก COSO: ความพยายามในการกำกับดูแลมหาวิทยาลัยที่ดี พบว่า การควบคุมสภาพแวดล้อมส่งผลต่อธรรมาภิบาลมหาวิทยาลัยที่ดี และ Zahari et al. (2566) ได้ศึกษาการควบคุมภายในต่อประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรสาธารณะ: การวิเคราะห์ SmartPLS โดยใช้กรอบ COSO พบว่า สภาพแวดล้อมการควบคุมส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพโดยรวม

สมมติฐานการวิจัย

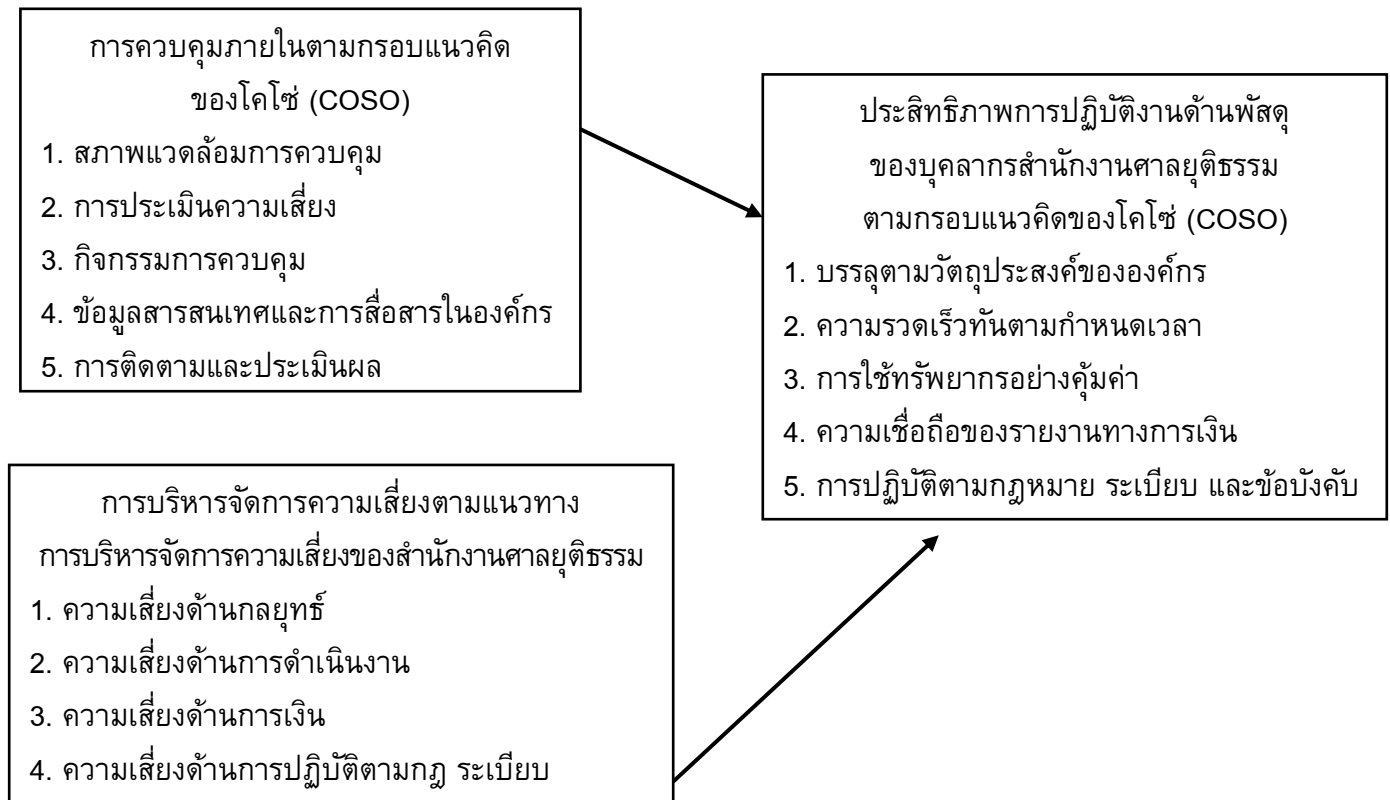
ปัจจัยการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และปัจจัยการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรมส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบรรลุตามวัตถุประสงค์ ความรวดเร็วทันตามกำหนดเวลา การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ความเชื่อถือของรายงานทางการเงิน และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) การบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรมตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) โดยสามารถอธิบายดังภาพ 1

ตัวแปรอิสระ
(Independent Variables)

ตัวแปรตาม
(Dependent Variable)

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม ได้แก่ ข้าราชการศาลยุติธรรม ตำแหน่งประเภทวิชาการ (K) 23 สายงาน จำนวน 6,317 คน และตำแหน่งประเภททั่วไป (O) 7 สายงาน จำนวน 4,237 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 10,554 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 425 คน ซึ่งได้มาโดยใช้สูตร Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกิน 5% โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling)

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) นำคะแนนจากผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวแปรที่กำหนดแล้ว ปรากฏว่า มีข้อคำถามจำนวน 1 ข้อ มีค่า IOC น้อยกว่า 0.50 จึงได้ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามและนำไปใช้ในการทดสอบได้

2. การทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบใช้กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัย จำนวน 30 คน เมื่อนำมาคำนวณหาความเชื่อมั่นด้วย Cronbach's Alpha ได้ค่า 0.991 ซึ่งทั้งการทดสอบแบบรวมห้วข้อมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่สูง (มากกว่า 0.70) จึงนำไปใช้เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างได้

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม เป็นรายด้าน

รายการ	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับความคิดเห็น
การควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) รายด้าน			
ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม	4.28	0.27	มาก
ด้านการประเมินความเสี่ยง	4.27	0.29	มาก
ด้านกิจกรรมการควบคุม	4.28	0.34	มาก
ด้านข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารในองค์กร	4.25	0.37	มาก
ด้านการติดตามและประเมินผล	4.23	0.39	มาก
รวม	4.26	0.26	มาก

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งแสดงรายละเอียดดังตารางดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม เป็นรายด้าน

รายการ	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับความคิดเห็น
การบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการบริหาร จัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม รายด้าน			
ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	4.26	0.39	มาก
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	4.28	0.27	มาก
ความเสี่ยงด้านการเงิน	4.28	0.25	มาก
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ	4.28	0.33	มาก
รวม	4.27	0.24	มาก

3. ผลวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งแสดงรายละเอียดดังตารางดังนี้
ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม เป็นรายด้าน

รายการ	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับความคิดเห็น
ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากร สำนักงานศาลยุติธรรม รายด้าน			
บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร	4.27	0.30	มาก
ความรวดเร็วทันตามกำหนดเวลา	4.27	0.30	มาก
การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	4.27	0.30	มาก
ความเชื่อถือของรายงานทางการเงิน	4.27	0.29	มาก
การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ	4.27	0.29	มาก
รวม	4.27	0.28	มาก

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.26) การบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรมที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.24) และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้าน

พัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.28) 2) ปัจจัยการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และปัจจัยการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรมส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม มีอิทธิพลร้อยละ 59 คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง มีค่าเท่ากับ 0.225 ($t = 4.463$, $p < 0.001$) และความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ มีค่าเท่ากับ 0.239 ($t = 6.147$, $p < 0.001$) ตามลำดับ 3) ปัจจัยการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และปัจจัยการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรมส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพความรวดเร็วทันตามกำหนดเวลาในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม มีอิทธิพลร้อยละ 62 คือ ด้านกิจกรรมการควบคุม มีค่าเท่ากับ 0.248 ($t = 5.403$, $p < 0.001$) และความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ มีค่าเท่ากับ 0.225 ($t = 6.017$, $p < 0.001$) ตามลำดับ 4) ปัจจัยการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และปัจจัยการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรมส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม มีอิทธิพลร้อยละ 59 คือ ด้านกิจกรรมการควบคุม มีค่าเท่ากับ 0.288 ($t = 6.004$, $p < 0.001$) และความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ มีค่าเท่ากับ 0.186 ($t = 4.756$, $p < 0.001$) ตามลำดับ 5) ปัจจัยการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และปัจจัยการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรมส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพความเชื่อถือของรายงานทางการเงินในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม มีอิทธิพลร้อยละ 60 คือ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม มีค่าเท่ากับ 0.163 ($t = 3.507$, $p < 0.001$) และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีค่าเท่ากับ 0.229 ($t = 4.779$, $p < 0.001$) ตามลำดับ และ 6) ปัจจัยการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และปัจจัยการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรมส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม มีอิทธิพลร้อยละ 63 คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง มีค่าเท่ากับ 0.289 ($t = 5.945$, $p < 0.001$) และความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ มีค่าเท่ากับ 0.271 ($t = 7.259$, $p < 0.001$) ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยเรื่อง การควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ปัจจัยการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และปัจจัยการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรมส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า การควบคุมภายในด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง และด้านกิจกรรมการควบคุม และการบริหารจัดการความเสี่ยง ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรีวรรณ จูเมือง (2566) การควบคุมภายในด้านการประเมินความเสี่ยงและด้านกิจกรรมการควบคุม และการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ และการกำหนดวัตถุประสงค์ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครในด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ

2. ปัจจัยการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และปัจจัยการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรมส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพความรวดเร็วทันตามกำหนดเวลาในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า การควบคุมภายในด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านการติดตามและประเมินผล และการบริหารจัดการความเสี่ยง ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพความรวดเร็วทันตามกำหนดเวลาในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเนตรนภา เกียรติธำรงกิจ (2565) การควบคุมภายในด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านการติดตามและประเมินผล และการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ที่มีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านความทันต่อเวลาของบุคลากรด้านการเงินและบัญชีในหน่วยงานสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

3. ปัจจัยการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และปัจจัยการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรมส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า การควบคุมภายในด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านการติดตามและประเมินผล และการบริหารจัดการความเสี่ยง ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญญาภา วงศ์ทองแก้ว (2565) การควบคุมภายใน

ด้านการประเมินความเสี่ยง และด้านการติดตามและประเมินผล ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรหน่วยงานของรัฐ ความรวดเร็วทันตามกำหนดเวลา

4. ปัจจัยการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และปัจจัยการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรมส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพความเชื่อถือของรายงานทางการเงินในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า การควบคุมภายในด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านการติดตามและประเมินผล และการบริหารจัดการความเสี่ยง ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพความเชื่อถือของรายงานทางการเงินในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำผึ้ง เรืองสุวรรณ (2562) การควบคุมภายในด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านการติดตามและประเมินผล ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการใช้นาระบบสารสนเทศทางการบัญชีด้านความถูกต้องเชื่อถือได้ของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

5. ปัจจัยการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และปัจจัยการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรมส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า การควบคุมภายในด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านการติดตามและประเมินผล และการบริหารจัดการความเสี่ยง ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการเงิน และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิวัฒน์ อินไข (2566) การควบคุมภายในด้านกิจกรรมการควบคุม และการติดตามและประเมินผล ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณด้านการปฏิบัติตามที่ระเบียบกำหนดของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อเสนอแนะ

5.1 การบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม ปัจจัยการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) ด้านการประเมินความเสี่ยง โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในระดับกิจกรรมด้านพัสดุให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสำนักงานศาลยุติธรรม มอบหมายให้บุคลากรในหน่วยงานมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ระดับกิจกรรม เช่น การให้ข้อมูล

ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความเสี่ยงด้านพัสดุตามภารกิจของตนเอง พร้อมเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญห และกำหนดแผนปฏิบัติการตามตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของการปฏิบัติงานด้านพัสดุอย่างชัดเจน มีการวัดผลการดำเนินงานทั้งภาระงานประจำและการดำเนินการตามโครงการ

5.2 ความรวดเร็วทันตามกำหนดเวลาในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม บัณฑิตการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) ด้านกิจกรรมการควบคุม มีระบบการตรวจสอบหรือการควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุและผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ด้านการประเมินความเสี่ยง มีการระบุและประเมินความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อย ๆ รวมทั้งผลเสียหายที่อาจเกิดจากความเสี่ยงนั้น เช่น จัดทำทะเบียนคุมงบประมาณ เพื่อลดความเสี่ยงการใช้จ่ายเงินในการจัดซื้อจัดจ้างกรณีเร่งด่วน ทำให้การขอรับจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมระหว่างปีทันตามระยะเวลาที่กำหนด

5.3 การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม บัณฑิตการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) ด้านกิจกรรมการควบคุม มีระบบการจัดการด้านการป้องกันและดูแลรักษาทรัพย์สินของทางราชการอย่างรัดกุมและเพียงพอ เช่น จัดทำทะเบียนคุมครุภัณฑ์อย่างเป็นระบบและมีการกำหนดสถานที่เก็บรักษาทรัพย์สินของทางราชการอย่างเหมาะสม

5.4 ความเชื่อถือของรายงานทางการเงินในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม บัณฑิตการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม มีการกำกับให้จัดทำรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องเป็นระบบ และเป็นไปตามนโยบายและหลักการบัญชีที่สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนดและระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง

5.5 การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของบุคลากรสำนักงานศาลยุติธรรม บัณฑิตการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) ด้านการประเมินความเสี่ยง ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้เกิดการควบคุมภายในที่ดี เช่น ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่พัสดุและผู้เกี่ยวข้อง ศึกษามาตรฐานการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการเงิน พ.ศ. 2545 และระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยเงินค่าธรรมเนียมศาล เงินค่าปรับ และเงินกลาง พ.ศ. 2556

เอกสารอ้างอิง

- กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง. (2564). แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ: เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร. <https://www.cgd.go.th>
- กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง. (2561). มาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561. <https://www.cgd.go.th>
- กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง. (2562). หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562. <https://www.cgd.go.th>
- จักรีวรรณ จูเมือง. (2566). การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีวิชาชีพขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารรัฐประศาสนศาสตร์, 7(2), 1-17.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS (พิมพ์ครั้งที่ 12). ห้างหุ้นส่วนสามัญบิสซิเนสอาร์เอ็นดีดี.
- น้ำผึ้ง เรืองสุวรรณ. (2562). ผลของการควบคุมภายในที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชีของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ. การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- เนตรนภา เกียรติธำรงกิจ. (2565). ระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการเงินและบัญชีในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม. วารสารบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์, 11(2), 93-110.
- เบญญาภา วงศ์ทองแก้ว. (2565). การควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดของโคโซ (COSO) และการจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรหน่วยงานของรัฐในภาคเหนือตอนล่าง. การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561. (2561). ราชกิจจานุเบกษา, 135(29 ก), 21.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7). สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. <https://dictionary.orst.go.th/>
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560). ราชกิจจานุเบกษา, 134(40 ก), 16-17.

- วิภากร เสาธงไชยคง. (2565). การควบคุมภายในตามกรอบ COSO 2013 ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง: กรณีศึกษา บริษัท AAA จำกัด. สารนิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วิวัฒน์ อินไข. (2566). การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาการศึกษาธิการ. การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานศาลยุติธรรม. (2561). นโยบายการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในองค์กรของสำนักงานศาลยุติธรรม. <https://rabi.coj.go.th/th/content/page/index/id/129457>
- สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม. (2543). พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543. <https://jla.coj.go.th/th/content/category/detail/id/8/cid/118/iid/121593>
- สำนักงานศาลยุติธรรม. (2568). โครงสร้างศาลยุติธรรม. <https://oppb.coj.go.th/th/content/category/detail/id/54/cid/57/iid/126661>
- สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ. (2568). ผลการประเมินรายหน่วยงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. <https://itas.nacc.go.th/report/rpt0202?IsPublic=True>
- สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม. (2564). แผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม พ.ศ. 2565 – 2568. <https://oppb.coj.go.th/th/content/category/detail/id/8/cid/12363/iid/264689>
- สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม. (2568). แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานศาลยุติธรรม. <https://oppb.coj.go.th/th/content/page/index/id/472889>
- อัมพร ดวงเกต. (2566). การบริหารความเสี่ยงที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านงบประมาณของมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในประเทศไทย. วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 14 (1), 1-14.
- Chan, Y. C., Zhang, L., & Liu, Y. (2021). Internal control and firm innovation: Evidence from China. *Journal of Corporate Accounting & Finance*, 32(5), 90–100. <https://doi.org/10.1002/jcaf.22495>

- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). (2013). *Internal control—Integrated framework*. American Institute of Certified Public Accountants.
- Drucker, P. F. (1954). *The practice of management*. Harper & Row.
- El Junusi. (2020). COSO-based internal control: An effort for good university governance. *International Journal of Economics, Business and Accounting Research (IJEBAR)*, 4(2), 200–209. <https://doi.org/10.29040/ijebar.v4i02.1158>
- Millet, J. D. (1954). *Management in the public service: Readings and case studies*. McGraw-Hill.
- Pareto, V. (1906). *Manuale di economia politica*. Giornale degli Economisti.
- Robbins, S. P., & Coulter, M. (2003). *Management* (7th ed.). Prentice Hall.
- Simon, H. A. (1947). *Administrative behavior: A study of decision-making processes in administrative organizations*. Macmillan.
- Taylor, F. W. (1911). *The principles of scientific management*. Harper & Brothers.
- Zahari, N. A., Ismail, S. R., & Harun, N. (2023). Internal control and performance of public organizations: A SmartPLS analysis using COSO framework. *Journal of Governance and Integrity*, 7(1), 10–20. <https://doi.org/10.15282/jgi.7.1.2023.7545>